

Svarsfrekvens och metod

Bedömningen nedan baseras på rapportering från samtliga 21 länsstyrelser. Länsstyrelsernas rapportering bygger på rapportering från kommuner och andra regionala aktörer. Metod för insamling och analys kan skilja sig åt mellan län och kommuner och har inte kvalitetssäkrats i denna sammanställning.

EFTERLEVNAD KOMMUNER OCH ANDRA RAPPORTERANDE AKTÖRER

Samlad bedömning

- **Generell efterlevnad:**
  - Hög: 4 län
  - Medel till hög: 4 län
  - Medel: 5 län
  - Låg: 0 län
  - Bedömning saknas: 8 län
- 3 län rapporterar att den generella efterlevnaden försämrats den senaste veckan.
- 5 län rapporterar att deras underlag är för dåligt för att göra en generell bedömning. I flera andra fall märks att underlaget är bristfälligt.
- Fler än hälften av länen beskriver att verksamheter generellt ger förutsättningar till god efterlevnad och att de risker som uppstår kommer av att allmänheten slarvar och inte håller avstånd. Några län rapporterar att unga vuxna sköter sig sämst.
- Det rapporteras om trängsel eller risk för trängsel främst i butiker/gallerior och serveringsställen (9 resp. 7 län).
- 3 län rapporterar försämring av efterlevnaden hos äldre 70+ (resten av länen nämner inte frågan.)
- För övriga verksamhetsområden/platser (t.ex. idrottsplatser) och parametrar (t.ex. handhygien) är de få rapporter som inkommit blandade.

Generella iakttagelser i samband med tillsynsbesök

- Observationer vid tillsynsbesök vittnar generellt om hög efterlevnad hos restauranger, butiken och andra verksamheter. Eventuella brister som påpekas åtgärdas generellt skyndsamt.
- Den främsta riskfaktorn som rapporteras är besökare som trängs, och 3 län rapporterar att trängseln på serveringsställen förvärras på kvällar och nätter.

Vidtagna åtgärder

Information till allmänhet

- 13 län rapporterar åtgärder kopplat till information till allmänhet.
- Nytt exempel från Uppsala: "en kampanj på sociala medier med "storytelling" från personer som varit drabbade av sjukdomen". Västmanland rapporterar: "En kommun rapporterar att man har personal som samtalar med medborgarna i kommunens nyöppnade badhus".

Information till verksamheter

- 7 län rapporterar åtgärder kopplat till information till verksamheter och näringsidkare.
- Nytt exempel från Kronoberg där Uppvidinge kommun rapporterar om information och råd till badanläggningar och idrotts- och träningsanläggningar.

Tillsyn

- 10 län redovisar åtgärder kopplat till kontroll och tillsyn av verksamheter.
- Ungefär hälften av länen rapporterar om utförd trängsel tillsyn och stickprovskontroller där trängsel misstänkts.
- Nytt exempel från Uppsala: "En kommun rapporterar att miljöavdelningen genomför tillsyn under lunchtid eller övrig tid då det antas vara stort besöksstryck på serveringsstället och uppmanar till åtgärder vid behov." Blekinge rapporterar om att "Kommuner har ökat antal tillsyn på krogar och restauranger efter konstaterat smittspridning."

Verksamheters egna åtgärder

- 6 län redovisar åtgärder kopplat till verksamheters egna åtgärder.
- Ett nytt exempel är från Halland där biografier, caféer mm. vidtagit åtgärder.

Behov av åtgärder

- Minst 3 län rapporterar om behov av åtgärder kopplat till vinteraktiviteter i närtid, exempelvis riktlinjer från FHM avseende skidorter. Exempelvis Jämtland rapporterar att besöksstrycket förväntas öka redan v.44.
- 6 län rapporterar om behov av åtgärder för enskilda verksamheter så som äldreboenden. Nytt exempel från Östergötland där det finns oro för tendensen med ökad smittspridning i samhället samt hävandet av besöksförbudet.
- 15 län rapporterar om behov av åtgärder kopplat till information till allmänhet. Bl.a. om riktade insatser mot unga och 70+ och påminnelsekampanjer. Nytt exempel från Dalarna som föreslår att informationen bör presenteras på nya sätt och att det bör samordnas nationellt eller regionalt.

EFTERLEVNAD LOKAL OCH REGIONAL KOLLEKTIVTRAFIK

Samlad bedömning

- Bedömningen baseras på inrapportering från alla 21 länsstyrelser. 9 län rapporterar om medel efterlevnad, 6 län rapporterar hög/god efterlevnad och 6 län som ej gjort en samlad bedömning enligt kategorierna hög/medel/låg.
- **Trängsel rapporteras** av 19 av 21 län om fortsatt trängsel i kollektivtrafiken, särskilt under rusningstrafik.
- **Resandet med kollektivtrafik ökar i flertalet län** enligt veckans rapportering. I vissa län är ökningen tydlig, i vissa län är det en långsam men tydlig förändring med en liten ökning vecka för vecka.
- **En samlad analys**, baserad på bedömd efterlevnad och utvecklingen av beläggningsgrad och antal resenärer i länens rapportering, visar på försämrade förutsättningar för efterlevnad i 11 av 21 län. I 4 län bedöms utvecklingen som stabil. 6 län kan ej bedömas då underlag för att analysera utvecklingen fattas.
- **Generellt hög efterlevnad vad gäller information** till resenärer.

Beläggningsgrad (aktuell och tidigare år)

- Beläggningsgraden rapporteras av nästan samtliga län att ligga på en betydligt lägre beläggningsgrad jämfört med normalläget. Beläggningsgraden rapporteras dock inte på samma sätt av länen vilket skapar viss osäkerhet i veckans bedömning (6 län rapporterar inte beläggningsgrad, vissa rapporterar beläggningsgrad av 100% och vissa rapporterar beläggning jämfört med tidigare år).
- Trots lägre beläggningsgrad rapporterar alla län utom två om trängsel i kollektivtrafiken.
- Trängsel är främst kopplat till rusningstrafik, resande till/från skolan, trängsel på perrong och vid påstigning.
- Några län rapporterar dessutom om oro för busschaufförer och problem med onödigt resande inklusive korta resor för bekvämlighet. Problem med det individuella ansvaret att hålla avstånd, välja andra avgångar eller välja bort kollektivtrafik.

Vidtagna åtgärder

- Informationsinsatser rapporteras av 17 län. Det gäller t.ex. uppmaning att bara resa när man måste, info om vilka avgångar som ofta påverkas av trängsel, info om FoHM:s riktlinjer etc.
- Flera län rapporterar om omfördelning av trafik utifrån trängselrapportering samt analys av resandet för att förstärka linjer med hög belastning, särskilt linjer kopplade till gymnasieskolor.
- Minst ett par län rapporterar om möjlighet för busschaufförer att stänga dörrar och skylta om bussar till "Fullsatt" när bussen är full.
- Ett par län rapporterar om information till skolungdomar för att undvika onödigt resande i stadstrafiken samt uppmana att gå eller cykla.
- Flera län rapporterar om insatser för att skydda chaufförer som stängda framdörrar på bussar, plexiglas som avskärmar mor resenärer, avstängda säten närmast föraren.
- Minst 2 län rapporterar om justerade schematider för gymnasieelever för att undvika trängsel.
- Ett län delar ut munskydd (100 000 st) mot uppvisande av giltig biljett.
- 2 län rapporterar om trängsel- och kundvärdar.
- Ett län lanserar en "tygpåsekampanj" för att hjälpa resenärer hålla avstånd.

Behov av åtgärder

- Ett fåtal län uttrycker oro inför hösten och vintern då man förväntar sig ett ökat resande. En mild höst har gjort att man fortfarande förväntar sig en ökning av antalet resenärer.
- Åtgärder, t.ex. ökad uppmaning till allmänheten, för att öka det individuella ansvaret att resa utanför rusningstrafik och att efterleva även övriga restriktioner och rekommendationer även inom kollektivtrafiken.
- Ett län lyfter att en nationell informationskampanj avseende kollektivtrafiken skulle ha större slagkraft än fler regionala informationsinsatser.
- Ett par län rapporterar behov av nationella riktlinjer för vad som räknas som trängsel och mandat/ansvarsfördelning kring vem som ska ingripa. Busschaufförer kan ej hindra påstigning vid bakre dörrarna.
- Ytterligare insatser behövs för att undvika trängsel och fulla tåg/bussar som gör det svårt att hålla avstånd.

GODA EXEMPEL KOMMUNER MFL

Nya goda exempel som rapporterats den här veckan:

- **Västerbotten** - Aktörerna fortsätter informationsinsatser och sprider budskap både digitalt och via informationstavlor.
- **Östergötland** - Norrköping Fria Läroverk har som första gymnasieskola i landet upprättat en kroppstemperaturscanner som snabbt ska kunna avgöra om elever och lärare kan gå till skolan. Tekniken bidrar till en säkrare skolmiljö.
- **Jönköping** - En kyrka inom Svenska kyrkan meddelar att de spärrat av varannan bänk i kyrkan under gudstjänster.
- **Kronoberg** - Lessebo kommun: Kommunen via det kommunala bostadsbolaget gör en riktad kampanj på flera språk där information delas ut i brevåldorna. De som inte kan läsa får informationen muntligt. • Markaryds kommun: corona-anpassningar för att genomföra Markaryds marknad genom att ha färre knallar, tydlig skyltning och handsprit hos alla knallar. • Uppvidinge kommun: vid tillsyn ges tips och "goda exempel" så man kan sprida vidare mellan organisationer och föreningar.
- **Kalmar** - "Take away" på bibliotek. Beställning av media med leverans utanför biblioteket eller hem till ytterdörren. • Samlingsplats för brandlarm flyttad till en plats med större möjlighet att ha folksamling och ändå hålla avstånd. • Smittspårningsenheten i länet har bäst statistik i länet på smittspårning. • Riktad utbildning för unga som ska engagera sig och motivera andra unga att följa rekommendationer "coronaambassadörer": <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/smaland/har-utbildas-ungdomar-till-coronaambassadorer>
- **Gotland** - En aktör efterfrågar ett "striktare uttalande" om rekommendationer och riktlinjer, en annan ser gärna "nya spännande åtgärder" för att stärka uthålligheten.
- **Blekinge** - En kommun har påbörjat en ny informationskampanj riktad mot skolor och idrottsföreningar. Nya annonser i dagspress och sociala medier.

GODA EXEMPEL KOLLEKTIVTRAFIK

Nya goda exempel som rapporterats den här veckan.

- Gå/cykla kampanj i Uppsala stad. Kampanjen verkar ha gett god effekt då fler än normalt cyklar och trängseln inte är lika stor på stadsbussar som på regionbussarna.
- "Gå för Göteborg" är en annan kampanj som lanserats för att undvika onödigt resande och trängsel i kollektivtrafiken. Den informerar om avstånden mellan olika hållplatser för att främja att folk går eller cyklar istället.
- Säkerhetsåtgärder för att skydda chaufförerna, t.e. plexiglas och avstängda säten lyfts som gott exempel. Flertalet län rapporterar om dessa insatser.
- Att tillhandahålla information om vilka avgångar som brukar påverkas av trängsel samt hur belägningsgraden på olika avgångar brukar se ut görs av ett par län, bland annat i Skåne av Skånetrafiken. Vissa län rapporteras att detta har efterfrågats av allmänheten.
- Livekarta som visar beläggning på bussar och Pågatåg används av Skånetrafiken
- Vårdar och informatörer rapporteras från ett par län, bland annat Västra Götaland har använt sig av detta vid knutpunkter och där det kan uppstå trängsel.
- Kontinuitetsplanering för personalbortfall har gjorts i exempelvis Länstrafiken i Jämtland.
- Informationsutrop om det finns lediga platser i en annan del av tåget för att sprida ut resenärer används i Jämtland